

78587

ที่ ๓๕ ๐๒๐๑.๐๖/ว ๑๐๘๔๓ วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานแผนงาน/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (ไตรมาสที่ ๔)

เพื่อทราบและนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ต่อไป หากประสงค์ขอข้อมูลเพิ่มเติม ติดต่อได้ที่ ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โทรศัพท์ ๐ ๒๕๓๙ ๐๕๐๗ ทั้งนี้สามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.eva.oae.go.th

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วันที่ 766

วันที่ ๒๓ S.A. ๒๕๖๓

11.21.96

- ឧប នាយ, ទោសអក. ទាំដេញ

உயிர்தவாஸம்.

22 tab 3

(ในรายวาระโรจน์ ทรัพย์สินส่งต่อ)

๑๒๖ การสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

มอบ ☒ ผชช. .... ☒ กกร. ....
☒ ผทป. .... ☒ กวค. ....
☒ คณป. .... ☒ กกป. ....
☒ คตป. ....

เพื่อ ☒ ทราบ ☐ พิจารณาดำเนินการ
☐ ทราบ/ลงนัด ☐ รวบรวมดำเนินการ
☐ ทราบ/แจ้งเวียน ☐ เข้าร่วมประชุมแทน
☐ แจ้งเวียน/ทราบและถือปฏิบัติ
☐ แจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

...~~(นายประสิทธิ์ ใจรังษี)~~

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน

~ 92% 100% 100% 100% 100%

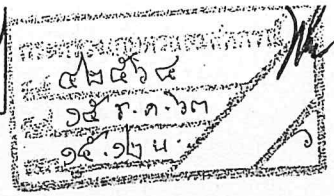
1955-

(นางสาวเกสรี ศรีศิริสิทธิกุล)
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

บันทึกข้อความ

รับที่ ๕๐๘๖๔
วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๕.๐๐ น.

ส่วนราชการ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ศูนย์ประเมินผล โทร. ๐ ๒๕๓๙ ๐๕๐๗

ที่ กษ ๑๓๐๒/ ๕๕๐๖

วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานแผนงาน/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (ไตรมาสที่ ๔)

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด้วยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ได้ทำการติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานแผนงาน/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยจัดทำรายงานความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารสำหรับการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานแผนงาน/โครงการเป็นรายไตรมาส จำนวน ๒๕ โครงการ โดยรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผ่านระบบประเมินผลและติดตามโครงการเชิงนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการติดตามในพื้นที่ของเจ้าหน้าที่ศูนย์ประเมินผล ซึ่งการรายงานครั้งนี้เป็นการรายงานผลการดำเนินงานไตรมาสที่ ๔ (ผลงานสะสมตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓) สรุปสาระสำคัญดังนี้ (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

๑. ภาพรวม ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ มีผลเบิกจ่ายงบประมาณ ๕๐,๙๓๕.๗๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๕๒ ของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ๕๘,๑๙๘.๔๙ ล้านบาท หรือมีประสิทธิภาพการเบิกจ่ายอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนผลการดำเนินงาน มีผลสำเร็จคิดเป็นร้อยละ ๙๕.๗๗ หรือมีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

๒. ผลการติดตามในพื้นที่

๒.๑ โครงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยเฉพาะการเพิ่มพื้นที่ชลประทานในเขตปฏิรูปที่ดิน ภายหลังมีการก่อสร้างแหล่งกักเก็บน้ำในรูปแบบฝาย ค.ส.ล. สามารถชะลอน้ำและกักเก็บน้ำไว้ใช้ เกษตรกรในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์ในการปลูกพืชอายุสั้น แต่ยังไม่ครอบคลุมหากเกษตรกรมีการใช้น้ำหรือปลูกพืชแซมมากขึ้น สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรสนับสนุนการเพิ่มแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดินอย่างต่อเนื่อง

๒.๒ โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ภายหลังการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต เกษตรกรร้อยละ ๔๐.๙๘ ยังประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในการผลิต หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรพิจารณาเร่งจัดหาแหล่งน้ำแห่งใหม่ ปรับปรุง และซ่อมแซมระบบชลประทานที่มีอยู่เดิมให้สามารถกักเก็บน้ำได้มากขึ้น

๒.๓ โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ในด้านการตลาดและคุณภาพของสินค้าที่ผลิตได้ ยังเป็นจุดอ่อนในการขับเคลื่อนสู่ความยั่งยืนของโครงการ บางแปลงยังไม่มีการทำข้อตกลงซื้อขายร่วมกัน เกษตรกรขายผลผลิตในราคาทั่วไปกับภาคเอกชน ดังนั้น ผู้จัดการแปลงและคณะกรรมการกลุ่มควรประสานกับผู้ประกอบการภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อวางแผนการผลิตของกลุ่มให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และจัดทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิตร่วมกัน

๒.๔ โครงการพัฒนาเกษตรกรอินทรีย์ ในแต่ละปีเน้นการส่งเสริมเพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ แต่ในด้านตลาดรองรับผลผลิตยังเป็นข้อจำกัด ถึงแม้จะมีการนำนโยบายการตลาดนำการผลิตมาใช้ แต่การรับรู้ของเกษตรกรยังค่อนข้างน้อย ยังจำหน่ายผลผลิตในตลาดทั่วไปในราคาที่แตกต่างจากการผลิตแบบเคมี นอกจากนี้ การผลิตแบบอินทรีย์ยังมีปัญหาในกรณีพื้นที่ข้างเคียงทำการผลิตแบบเคมี ส่งผลให้ไม่ผ่านการตรวจ

ประเมิน...

ประเมินมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และมีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นจากการทำแนวกันชน ดังนั้น การดำเนินการส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ ควรมีนโยบายกำหนดเขตเกษตรอินทรีย์ที่ชัดเจน ปรับรูปแบบการส่งเสริมที่เน้นการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานให้มากขึ้น สร้างตลาดเฉพาะของผลผลิตอินทรีย์ให้ผู้บริโภคเข้าถึงได้ง่าย ให้กระจายในทุกภูมิภาค และสร้างการรับรู้เรื่องการผลิตแบบอินทรีย์ด้วยการใช้ตลาดนำการผลิตให้แก่เกษตรกร เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนการผลิตให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้น

๒.๕ โครงการส่งเสริมเกษตรปลอดภัย (การเลี้ยงโคนม) พบว่า เกษตรกรมีต้นทุนการเลี้ยงต่ำ เพราะมีแปลงหญ้าเป็นของตนเอง และไม่นิยมให้อาหารผสมครบส่วน เนื่องจากกลัวต้นทุนค่าอาหารสูงขึ้น รวมทั้งบางส่วนในฤดูแล้ง อาหารหยาบที่เป็นส่วนผสมของอาหารผสมครบส่วน เช่น หญ้าเนเปียร์ และเปลือกข้าวโพดขาดแคลน

๒.๖ โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร เกษตรกรมีข้อจำกัดในด้าน การผลิต เงินทุน อุปกรณ์แปรรูป แหล่งน้ำ และตลาดรับซื้อผลผลิต รวมทั้งยังขาดความชำนาญและประสบการณ์ ในการปลูกพืชสมุนไพร เพราะปลูกพืชเชิงเดี่ยวมาโดยตลอด และบางส่วนยังไม่กล้าขยายพื้นที่ปลูกหรือลงทุนเพิ่ม เนื่องจากพืชสมุนไพรบางชนิดมีต้นทุนการผลิตสูง เช่น ขมิ้นชัน ไพล และยังไม่มั่นใจเรื่องตลาดรับซื้อผลผลิต สำหรับในส่วนที่มีตลาดรองรับ ยังไม่สามารถผลิตได้ทันต่อความต้องการซื้อที่มีจำนวนมาก เนื่องจากการขอรับรองแหล่งผลิต GAP มีหลายขั้นตอน ใช้เวลาค่อนข้างนาน และต้องใช้เงินทุนมาก ดังนั้น สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม และกรมส่งเสริมการเกษตร ควรเน้นการจัดหาตลาดรองรับผลผลิต และเป็นที่ปรึกษาในการให้ความรู้เรื่องการขอการรับรองแหล่งผลิต GAP แก่เกษตรกร รวมทั้งสร้างเครือข่ายการผลิต เพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตให้ทันต่อความต้องการ

๒.๗ โครงการแปรรูปสินค้าเกษตร พบปัญหาราคาผลผลิตที่ไม่แน่นอน ส่งผลต่อเกษตรกรและผู้ประกอบการ โดยถ้าผลผลิตราคาดีเกษตรกรจะไม่ขายให้ผู้ประกอบการแปรรูป ทำให้ไม่มีสินค้ามาเข้าแปรรูป ขณะเดียวกันถ้าราคาผลผลิตตกต่ำ ผู้ประกอบการก็ไม่รับซื้อในราคาที่ตกลงกัน ถึงแม้จะมีการทำ MOU แล้ว นอกจากนี้ บางส่วนประสบปัญหาภัยพิบัติ ไม่สามารถส่งมอบผลผลิตได้ ซึ่งแนวทางการส่งเสริมต่อไป กรมการข้าว และกรมปศุสัตว์ ควรมีมาตรการกำกับในการทำ MOU ระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ เช่น การขึ้นบัญชีผู้ผลิตสัญญา หรือจัดการช่วยเหลือกรณีผิดสัญญา รวมทั้งนำการประกันภัยพืชผลเข้ามารวม เพื่อรองรับกรณีผลผลิตเสียหายจากภัยพิบัติต่าง ๆ

๒.๘ โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลาดรองรับผลผลิตและช่องทางการจำหน่ายยังมีน้อย ดังนั้น กรมการข้าว ควรประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นให้เป็นที่รับรู้ และรับทราบแก่ประชาชนทั่วไปมากยิ่งขึ้น รวมทั้งให้คำแนะนำช่องทางการจำหน่ายผลผลิตให้มีความหลากหลาย และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยตรง

๒.๙ โครงการเกษตรอัจฉริยะ ภายหลังการส่งเสริมเกษตรกรสามารถลดค่าใช้จ่ายในการผลิต ได้ทั้งค่าจ้างแรงงาน ค่าปัจจัยการผลิต และเพิ่มผลผลิต โดยเป็นเทคโนโลยีที่หน่วยงานนำเข้ามาส่งเสริม เช่น เทคโนโลยีระบบน้ำ เครื่องจักรกลทางการเกษตร ฯลฯ และมีราคาค่อนข้างสูง ซึ่งเกษตรกรไม่แน่ใจว่าจะคุ้มกว่าการผลิตแบบวิถีเดิมหรือไม่ ถ้าหากต้องลงทุนเอง ดังนั้น กรมการข้าว และกรมวิชาการเกษตร ควรมีการศึกษาวิจัยถึงความคุ้มค่าและผลกระทบจากการปรับเปลี่ยนการผลิตแบบวิถีเดิม ที่มีภูมิสังคมของเกษตรกรและทรัพยากรในพื้นที่ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ

๒.๑๐ โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน มีข้อจำกัดในการจัดหาพันธุ์ไม้ ในการสนับสนุนแก่เกษตรกร เนื่องจากช่วงเวลาในการจัดซื้อพันธุ์ไม้เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรอยู่ในช่วงฤดูฝน ซึ่งเป็นช่วงที่มีปริมาณความต้องการมาก ทำให้พันธุ์ไม้มีราคาสูง และชนิดพันธุ์ไม้ที่เกษตรกรมีความต้องการ

มีจำนวนน้อย ทั้งนี้ เกษตรกรที่มีพื้นที่น้อยจะไม่ให้ความสนใจเข้าร่วมโครงการ เนื่องจากทำให้พื้นที่การเกษตรลดลง ดังนั้น สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรมีมาตรการส่งเสริม สนับสนุน หรือจ้างงานให้เกษตรกรในพื้นที่ขยายพันธุ์ไม้จำหน่ายให้กับโครงการ และสร้างการรับรู้ แนวคิด การปลูกป่าในระบบวนเกษตรให้มากขึ้น

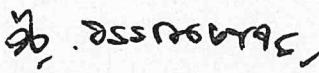
๒.๑๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนากองทุนเพื่อเกษตรกร บางแห่งเปิดบริการไม่ต่อเนื่อง หรือเฉพาะช่วงตามฤดูกาล การประชาสัมพันธ์โดยการใช้สื่อเทคโนโลยี การต้อนรับและแนะนำนักท่องเที่ยว มีข้อจำกัดด้านบุคลากร ต้องอาศัยลูกหลานในช่วงปิดเทอมมาช่วยงาน สถานที่ตั้งกลุ่มอยู่ห่างจากถนนสายหลัก เส้นทางซับซ้อน และยังไม่เป็นที่รู้จักมากนัก ผู้จัดการแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเกษตรกรรุ่นใหม่มีการกิจกรรมที่หลากหลาย และขาดเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการพัฒนาจุดเรียนรู้และกิจกรรมให้มีความน่าสนใจ ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตร ควรประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและในพื้นที่ เช่น องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้มากขึ้น และสนับสนุนข้อมูลการเข้าถึงแหล่งทุนให้แก่ผู้ประกอบการ รวมทั้งพัฒนากิจกรรมให้มีความหลากหลาย เน้นภูมิปัญญาและอัตลักษณ์พื้นถิ่น และการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เพื่อเป็นจุดขายสำคัญในการสร้างความสนใจแก่นักท่องเที่ยว

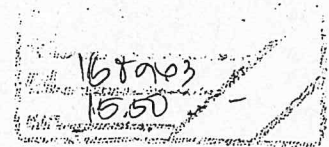
๒.๑๒ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หน่วยงานยังขาดการบูรณาการร่วมกัน ในการดำเนินงาน จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ บางหน่วยงานไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำภายในศูนย์ฯ ด้านเกษตรกรที่เข้าอบรมส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ จดจำความรู้ที่อบรมไม่ได้ และบางส่วนไม่ตรงกับเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย ส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำเกษตรน้อย ฐานการเรียนรู้ภายในศูนย์ฯ บางฐานไม่มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำ (ฐานเรียนรู้การพัฒนาที่ดินและประมง) การจัดสรรงบประมาณไม่ต่อเนื่อง ทำให้ขาดแคลนงบประมาณในการทำกิจกรรมในแปลงเรียนรู้ และการจ้างแรงงานดูแลแปลงเรียนรู้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดมอบหมาย

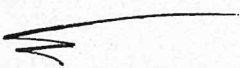
๑. กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นำเรียนรองปลัดกระทรวงฯ หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านการพัฒนาการผลิต กลุ่มภารกิจด้านบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิต และกลุ่มภารกิจด้านส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและระบบสหกรณ์ เพื่อทราบ

๒. สำเนาหนังสือถึง กรมการข้าว กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร และสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อทราบและนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ต่อไป โดยดาวนโหลด เล่มรายงานได้ที่ www.eva.oae.go.th

(นายจันทานนท์ วรรณเขจร)
เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ดำเนินการตามเสนอ

(นายสำราญ สาราบรรณ์)
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑ ๖ ปี.พ. ๒๕๖๓